

Praksisnotat

*Konvensjonsgrunnen
«medlemsskap i en spesiell
sosial gruppe»*

UTLENDINGSNEMNDA
UNE

OPPRETTET: 04.04.2005

SIST OPPDATERT: 07.10.2015

Dette praksisnotatet er utarbeidet for å beskrive Utlendingsnemndas (UNE) praksis. Det er ikke en juridisk analyse eller en beskrivelse av den generelle rettstilstanden. Notatet er utarbeidet etter en gjennomgang av et utvalg vedtak, en nærmere beskrivelse av grunnlag og metode fremgår av det enkelte notats innledning.

Praksisnotater er UNEs offisielle beskrivelse av egen praksis innenfor bestemte tema. Notatene gjennomgås jevnlig og oppdateres ved behov, og godkjennes i linjen. Det lages to versjoner av hvert notat, en intern versjon inneholdende et noteapparat med henvisninger til konkrete saker, samt en ekstern versjon hvor noteapparatet er fjernet av hensyn til taushetsplikten.

Innhold

1	Innledning.....	3
2	«Spesiell sosial gruppe»	4
3	Praksis - «spesiell sosial gruppe».....	5
3.1	Sårbare kvinner uten (mannlig) nettverk ved retur	5
3.2	Æresdrap/æresrelaterte forhold	5
3.3	Brudd på sosiale normer	6
3.4	Tvangsekteskap	6
3.5	Slektskap med eks gerilja/opprørere etc	7
3.6	Frykter seksualisert vold/fremtidige overgrep.....	8
3.7	Ofre for menneskehandel	8
4	Oppsummering.....	9

1 Innledning

Notatet tar for seg eksempler på vedtak som skal beskrive UNEs praksis hvor det er lagt til grunn at klageren anses som flyktning, jf. utlendingsloven (utl) § 28 første ledd bokstav a, på grunn av medlemskap i en «spesiell sosial gruppe», jf. utl § 30 første ledd bokstav c. Notatet er ment som en illustrasjon av hvordan denne konvensjonsgrunnen er vurdert i et utvalg enkeltsaker, og er ikke en uttømmende beskrivelse av praksis på de områdene som omtales. Om lag 70 vedtak er gjennomgått. Vedtakene er innhentet fra seksjonenes praksisoversikter/notater, i tillegg til gjennomgang av praksisbasen. Dessuten ble noen vedtak identifisert ifb. likebehandlingsmøte om sårbare kvinner i april 2015. Notatet er forsøkt inndelt etter noen hovedgrupper av temaet, men denne grupperingen er ikke helt dekkende ettersom gjennomgangen viser at en kvinne som har brutt sosiale og kulturelle normer kan klassifiseres flere kategorier (ærerelaterte saker, tvangsekteskap, frykt for seksualiserte overgrep m.m.). Gjennomgangen viser at de to største hovedgruppene når det gjelder antall vedtak er anførsler om homofil legning og kjønnslemlestelse, men disse er dekket av egne praksisnotater, og er derfor ikke omtalt i dette notatet.

2 «Spesiell sosial gruppe»

I henhold til flyktningkonvensjonen art. 1A defineres en person som flyktning dersom vedkommende har « *en velbegrunnet frykt for forfølgelse på grunn av [] medlemskap i en spesiell sosial gruppe* ». Flyktningkonvensjonen eller internasjonale kilder gir ikke tydelige føringer på fortolkningen av dette begrepet, og «spesiell sosial gruppe» er den av konvensjonsgrunnene hvor det har hersket ulike synspunkter om tolkningen i norsk rett.

Hovedretningene i diskusjonene om begrepsfastsettingen av «sosial gruppe» står mellom hvorvidt gruppen skal defineres ved iboende eller på andre måter uforanderlige kjennetegn utover faren for å bli forfulgt (protected characteristic-testen), og /eller om det er tale om personer som oppfattes som en gruppe av samfunnet (social perception-testen).

UNHCR har gitt retningslinjer (2002) om forståelsen av «sosial gruppe», hvor begge disse aspektene er inkludert, men hvor det er åpnet for at det kan dreie seg om tilfeller av enten/eller, dvs. at henholdsvis iboende og tilskrevne egenskaper alene kan danne en "sosial gruppe".

Utl § 30 første ledd bokstav c har følgende definisjon av «sosial gruppe»:

«En spesiell sosial gruppe skal særlig anses å omfatte en gruppe mennesker som har et felles kjennetegn ut over faren for å bli forfulgt, og som oppfattes som en gruppe av samfunnet. Det felles kjennetegnet kan være iboende eller av andre grunner uforanderlig, eller for øvrig utgjøres av en væremåte eller en overbevisning som er så grunnleggende for identitet, samvittighet eller utøvelse av menneskerettigheter at et menneske ikke kan forventes å oppgi den. Tidligere ofre for menneskehandel skal anses som medlemmer av en spesiell sosial gruppe.»

Det synes å være relativt bred enighet om at begrepet « sosial gruppe» ikke kan tolkes så vidt at det får funksjon som et sikkerhetsnett som fanger opp alle tilfeller av forfølgelse som ikke er knyttet til de øvrige kategoriene av forfølgelsesgrunner.

Ved Justisdepartementets (JD) retningslinjer for nye asylkriterier av 1998 ble det blant annet fastsatt at personer som er forfulgt på grunn av kjønnsrelaterte årsaker eller på grunn av sin homoseksuelle legning, i utgangspunktet skulle innvilges asyl som medlemmer av en sosial gruppe . De samme kategoriene nevnes også spesielt i EUs statusdirektiv, men er ikke å forstå som uttømmende. Det fremgår av Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) kap 5.2 «Flyktningbegrepet i flyktningkonvensjonen» side 80-81 om ny utlendingslov at Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) ikke ønsket en slik eksemplifisering i loven fordi dette kan føre til at fokus rettes mot de nevnte gruppene uten å åpne for andre grupper. Det ble vist til at praksis stadig er under utvikling både nasjonalt og internasjonalt. Unntak ble imidlertid gjort for tidligere ofre for menneskehandel.

Hva gjelder den konkrete vurderingen av tilhørighet til sosial gruppe, gjelder det generelt at størrelsen på gruppen ikke er viktig, og det er heller ikke et krav at absolutt alle i gruppen risikerer forfølgelse. Videre kan den aktuelle gruppen ikke alene defineres ut fra forfølgelsen. «Mishandlede kvinner» er for eksempel ikke en «sosial gruppe», i konvensjonens forstand. Gruppen må mao. ha bestått forut for forfølgelsen.

Et vilkår etter flyktningkonvensjonen artikkel 1A er at det må være årsakssammenheng mellom tilhørigheten til den sosiale gruppen og risikoen for forfølgelse for å anses som flyktning på dette

grunnlag. Hva gjelder krav om grad av årsakssammenheng, er det ulike oppfatninger om hvorvidt denne bør være betinget av forfølgerens subjektive motivasjon/utpeking av gruppen, dvs. konvensjonsgrunnen som dominerende årsak til forfølgelsen, eller av gruppens objektive status, dvs. gruppemedlemskapet som medvirkende årsak til forfølgelsen.

I sitt hørings svar til forslag til ny utlendingslov uttalte UNE følgende:

«Konvensjonens krav om årsakssammenheng er felles for alle konvensjonsgrunnene, men for medlemskap i en spesiell sosial gruppe byr kravet på flere og vanskeligere problemstillinger enn for de andre grunnene. Dette henger sammen med den nære forbindelsen mellom forfølgelsen og identifiseringen av gruppen. I motsetning til når det gjelder de andre konvensjonsgrunnene, vil forfølgelsen kunne ha direkte betydning for spørsmålet om en gruppe eksisterer, for eksempel når det påberopes mishandling i ekteskapet eller frykt for tvangsekteskap.»

3 Praksis - «spesiell sosial gruppe»

3.1 Sårbare kvinner uten (mannlig) nettverk ved retur

UNE har fattet en del vedtak hvor kvinner uten nettverk ved retur omfattes av konvensjonsgrunnen «spesiell sosial gruppe». Avgjørende for tillatelsen er at kvinnen er uten mannlig nettverk ved retur til hjemlandet, og at dette innebærer at kvinnen har en velbegrunnet frykt for forfølgelse. Hovedtyngden av disse sakene gjelder klager fra Irak og Afghanistan. Det fremgår av vedtakene at UNE anser det sannsynliggjort at frykten for forfølgelse står i årsakssammenheng med konvensjonsgrunnen medlemskap i en sosial gruppe. Den sosiale gruppen anses å bestå av unge, ugifte (irakiske/afghanske) kvinner uten mannlig nettverk. Praksisgjennomgangen viser at det er flere saker hvor kvinnen anfører å være uten nettverk, men hvor UNE ikke finner å legge kvinnens forklaring til grunn. Disse klagen blir da ikke tatt til følge. Når det gjelder enslige kvinner fra Afghanistan som får en tillatelse, gjøres det spesielt oppmerksom på at tillatelsen er gitt under forutsetning av at klageren er enslig og uten mannlig nettverk ved retur til hjemlandet. Et eksempel var en kvinne som ikke kan returnere til hjemlandet sammen med halvbroren hun hadde flyktet sammen med fordi han har truet henne. Det ble lagt til grunn at klageren er en enslig, skilt kvinne uten mannlig nettverk eller annet nettverk i hjemlandet.

3.2 Æresdrap/æresrelaterte forhold

Det fremgår av UNEs praksis at frykt for æresdrap kan omfattes av konvensjonsgrunnen «spesiell sosial gruppe», jf. utl § 30 bokstav c. Det som kjennetegner disse sakene er at hjemlandets myndigheter vil være tilbakeholdne med å gripe inn i æresrelaterte konflikter, særlig når offeret er kvinne. UNE har derfor lagt til grunn at kvinnen ikke vil få tilstrekkelig beskyttelse fra myndighetene. Ett eksempel på denne type saker er vedtak hvor kvinner som har svertet familiens ære kan bli drept av mannlige medlemmer av hennes egen familie som ønsker å gjenopprette familiens ære. I et annet eksempel mente nemnda at klagerens subjektive frykt for æresdrap fra egen familie var tilstrekkelig underbygget av objektive forhold. Nemnda la til grunn at klageren kom fra en konservativ familie/klan med sterk æreskultur, og at hun hadde brutt flere normer, både i egen familie og i det kurdiske samfunnet generelt, ved å skille seg for annen gang. Det samme ble lagt til grunn i et vedtak hvor nemnda uttalte at klageren som tjetsjensk kvinne uten nettverk i en æresrelatert konflikt med familien, anses å tilhøre en «spesiell sosial gruppe». Her la nemnda til grunn kvinnens anførsler om at hun var truet på livet både fra eks-mannen og sin egen familie. De ville at hun skulle returnere til hjemlandet med barna, men hun fryktet for å bli drept og at barna skulle bli tatt hånd om av eks-

mannen og hans familie. At en kurdisk kvinne som har hatt et utenomekteskapelig forhold anses som spesiell sosial gruppe, ble lagt til grunn i to vedtak fra Iran.

I et vedtak fra Afghanistan la nemnda til grunn at klageren, som følge av at hun har forlatt ektemannen mot hans vilje, risikerer alvorlige reaksjoner fra svigerfamilien, afghanske myndigheter og samfunnet for øvrig. Nemnda anser at faren for forfølgelse har årsakssammenheng med konvensjonsgrunnen «sosial gruppe». Det blir vist til at etter UNEs praksis anses kvinner fra Afghanistan som bryter med etablerte normer som en sosial gruppe i lovens forstand. Dette er i tråd med UNHCRs anbefalinger fra august 2013. Dette ble også lagt til grunn i et annet vedtak, hvor det ble vurdert om kvinnen kunne bli forfulgt fordi hun tilhører den bestemte gruppen personer som bryter med sentrale familieverdier og normer for ærbarhet. I tilfeller hvor det er familien som i første rekke er forfølgeren, kan det stilles spørsmål ved om de forfølger datteren fordi hun er en del av en bestemt gruppe, eller om det mer er tale om en privat hevnekonflikt, uavhengig eventuell gruppetilhørighet. I dette tilfellet uttalte nemnda at det var familiens behov for å gjenopprette æren utad, og skape balanse, som var hovedmotivasjonen bak reaksjonene som kunne utgjøre forfølgelsen fra familien. Nemnda fant derfor at at det i utgangspunktet måtte legges til grunn at familien/forfølgerne ville utsette klageren for reaksjoner på grunn av medlemskapet i en spesiell sosial gruppe.

3.3 Brudd på sosiale normer

At kvinner som bryter med sosiale normer kan defineres som del av sosial gruppe, har blitt lagt til grunn i flere vedtak. Det kan være kvinner som inngår kjærlighetsekteskap eller lever i et ugift samliv med barn hvor nemnda mener at de kan defineres som «sosial gruppe» fordi de overtrer eksisterende sosiale normer. Det kan også være skilte kvinner og enslige forsørgere som ikke er sosialt akseptert, og at en alminnelig holdning vil være at skilte kvinner ikke eksisterer. Et annet typisk trekk er at disse kvinnene har tatt avstand fra kulturelle og religiøse normer, og at de er i konflikt med familien, ofte fordi kvinnen blir oppfattet som vantro. I tillegg kan det være brudd på seksuelle normer i det aktuelle samfunnet, og kvinnen kan ha hatt utenomekteskapelige seksuelle forhold. Disse kvinnene vil ofte skille seg ut i lokalsamfunnet og være en skam for familien. UNE har derfor lagt til grunn i noen vedtak at kvinner som på grunn av brudd med seksuelle og kulturelle normer blir oppfattet som æresløse, og derfor tilhører en spesiell sosial gruppe. Det at kvinnen er en skilt, enslig forsørger, forsterker dette. Et eksempel på dette er et vedtak hvor klageren ble definert som en del av en sosial gruppe ved at hun har brutt seksuelle og kulturelle normer for kvinner i Irak. Familien ville gifte henne bort for å gjenopprette familiens ære, men hun nektet og flyktet da hun fikk høre at et familiemedlem ville drepe henne fordi hun hadde bragt skam over familien. Et annet eksempel er en sak hvor en kvinne hadde blitt forlatt av ektefellen. Han hadde over tid omtalt klageren nedsettende på ulike måter, og som en kvinne med dårlig moral overfor hennes og ektemannens familie i hjemlandet. Folk på hjemstedet ble kjent med ektefellens anklager, og konfronterte familien hennes med dette. I en annen sak la nemnda til grunn at kvinnen hadde brutt flere normer som kvinne. Hun hadde anmeldt ektemannen for vold, og for at han ønsket å ta familien med tilbake til hjemlandet. Det medførte at ektemannen hadde svertet klageren og barna i hjemlandet og således påført dem skam.

3.4 Tvangsekteskap

Tvangsekteskap kjennetegnes ved at den ene eller begge parter inngår ekteskap mot sin egen vilje som følge av å befinne seg i en tvangssituasjon. Det kan dreie seg om aktiv tvang ved vold, trusler om

vold eller andre trusler, eller at man som følge av familietradisjoner eller sosiale/kulturelle forhold ikke har noen reell mulighet til å motsette seg et ekteskap man ikke selv ønsker å inngå. Dersom personen ikke har noen mulighet til å motsette seg inngåelsen av ekteskapet uten å bli utsatt for alvorlige konsekvenser for sitt liv, sin helse eller livssituasjon, dvs. konsekvenser på nivå med alvorlig krenkelse av grunnleggende menneskerettigheter, vil det være tale om forfølgelse i lovens forstand. Det fremgår av noen vedtak at UNE har lagt til grunn at kvinnen ikke har hatt noen reell mulighet til å motsette seg ekteskapet, og at hun ved å unndra seg dette har utsatt seg for en betydelig risiko for alvorlige konsekvenser, i verste fall å bli drept. Personer som bryter med ekteskapsnormer i Afghanistan opplever en stigmatisering og utestengelse fra samfunnet som er felles for de personer dette gjelder, og i en del vedtak er det derfor lagt til grunn at disse personene blir oppfattet som en gruppe av samfunnet. I et vedtak ble det stilt spørsmål om det å trosse familiens vilje ved å nekte å inngå ekteskap og/eller inngå ekteskap med en person familien ikke anerkjenner i Afghanistan, innebærer en væremåte eller en overbevisning som er så grunnleggende for «utøvelse av menneskerettigheter at et menneske ikke kan forventes å oppgi den.» Det ble også vist til den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) art. 13 og til kvinnekonvensjonen art. 16, jf. menneskerettsloven § 2, som utdyper kvinners rettigheter i forhold til ekteskap. Et annet eksempel på dette er et vedtak fra Afghanistan hvor nemnda mente at personer som nekter å inngå ekteskap i Afghanistan og/eller inngå ekteskap med en person som familien ikke anerkjenner, er å regne som en sosial gruppe, og at dette særlig gjelder kvinner. I en annen sak fra Afghanistan hvor en kvinne hadde nektet å gifte seg med mannen familien hadde bestemt, og hadde rømt til Iran med en annen mann, kom nemnda til at det felles kjennetegn som definerte gruppen i saken var at den besto av personer som hadde inngått kjærlighetsekteskap, og på den måten overtrådt eksisterende sosiale normer. Nemnda anså retten til å velge ektefelle, og ikke bli utsatt for tvangsekteskap, som så grunnleggende for et individs menneskerettigheter at man ikke kan forvente å oppgi denne rettigheten. Nemnda så i denne vurderingen hen til at tvangsekteskap i seg selv er en alvorlig form for overgrep som innebærer en grov krenkelse av individets frihet

UNE har i andre vedtak kommet til samme konklusjon når det gjelder tjetsjenske kvinner som risikerer represalier for å ha flyktet fra tvangsekteskap. Det er da lagt til grunn at kvinnen risikerer forfølgelse på grunn av sitt kjønn.

3.5 Slektskap med f.eks. gerilja/opprørere etc.

Om nære slektninger av en geriljasoldat tilhører en sosial gruppe iht. utl § 30, har vært et tema i flere saker, hovedsakelig fra Russland. UNE har funnet at de reaksjoner klageren risikerer i disse sakene har sammenheng med konvensjonsgrunnen «spesiell sosial gruppe». Det fremgår av vedtakene at det kan være noe uklart om klageren skal anses utsatt for forfølgelse utelukkende på grunn av sin familietilknytning, som familiemedlem til en person mistenkt for tilknytning til opprørsbevegelsen, eller om han også selv er mistenkt for å sympatisere med opprørerne. UNE har i disse vedtakene konkludert med at klageren, som nært familiemedlem av en mistenkt opprører, uansett kan anses å tilhøre en spesiell sosial gruppe, og at den foreliggende risiko for fremtidig forfølgelse hadde årsakssammenheng med dette. Som følge av dette slektskapet til en som er mistenkt for bistand til eller deltakelse i opprørsbevegelsen, ble det konkludert med at klageren risikerer forfølgelse. Medfødt slektskap kan sies å være en uforanderlig egenskap som man ikke kan gi avkall på. Personer som er i familie med geriljamedlemmer kjennetegnes derfor ved denne egenskapen, og oppfyller dermed kravene til å anses som en spesiell sosial gruppe. Mange av medlemmene i denne gruppen blir også utsatt for diskriminering og trakassering, men gruppen er ikke definert kun ut fra dette forholdet. I

ettvedtak kom nemnda til at det var åpenbart at det forelå årsakssammenheng mellom risikoen for fremtidig forfølgelse fra myndighetene og klagerens nære slektskap med en geriljasoldat. Et annet eksempel er et vedtak hvor nemnda la til grunn at klagerens nære slektskap (onkel) med en mistenkt opprører, kan anses som en "spesiell sosial gruppe". Den foreliggende risiko for fremtidig forfølgelse av henne har årsakssammenheng med dette. I et annet vedtak la nemnda til grunn at klagerens mann har vært utsatt for de overgrepene han hadde forklart seg om, og at faren for urettmessige bortføringer og tortur ville utgjøre forfølgelse. Slik nemnda ser det har klageren havnet i myndighetenes søkelys på grunn av mistanke om ektefellens tilknytning til en opprørsbevegelse. Dette talte for at det også var en reell risiko for reaksjoner fra myndighetenes side i fremtiden. Nemnda vurderte at faren for forfølgelse har sammenheng med konvensjonsgrunnen «sosial gruppe», som følge av slektskap til de som er mistenkt for bistand til opprørerne eller å være en del av bevegelsen. Et annet eksempel er en sak hvor nemnda la til grunn klagerens nære slektskap med en mistenkt opprører i Tsjetsjenia, og slo fast at den foreliggende risiko for fremtidig forfølgelse av klageren (også) har årsakssammenheng med dette.

3.6 Frykter seksualisert vold/fremtidige overgrep

Kvinner som har vært utsatt for overgrep/voldtekter, og som frykter at dette kan skje igjen ved retur til hjemlandet, har i noen vedtak fått innvilget beskyttelse knyttet til konvensjonsgrunnen «sosial gruppe». UNE har da lagt klagerens forklaring om frykt for overgrep til grunn, enten fordi individuelle anførsler eller den generelle sikkerhets situasjonen tilsier det. Videre er det også lagt til grunn at myndighetene ikke har evne eller vilje til å beskytte klageren mot fremtidige overgrep. I disse sakene frykter klageren å bli utsatt for voldtekt (på nytt), og at dette har sammenheng med hennes kjønn. Ofte er klageren enslig, traumatisert og uten nær familie utenfor sitt hjemmeområde, og det er vurdert at hun pga. forholdene ikke kan henvises til internflukt. Et eksempel på dette er et vedtak som gjelder en kvinne som fryktet fremtidige overgrep fra militis i hjemlandet. Hovedspørsmålet i saken var om klageren ved retur kan risikere å bli utsatt for forfølgelse, dvs. om hun også ved retur vil risikere å bli tatt til fange av militis og utsatt for seksualisert vold. Videre var det spørsmål om det var mulig å søke beskyttelse hos hjemlandets politi og myndigheter for øvrig.

Et annet eksempel er en sak med en kvinne som hadde blitt voldtatt av myndighetspersoner/politi i hjemlandet, og hvor nemnda la til grunn at hennes frykt for reaksjoner i hjemlandet var relatert til kjønnsbasert forfølgelse. Nemnda fant at klageren hadde en velbegrunnet frykt for kjønnsbasert forfølgelse ved retur, og at konvensjonsgrunnen i klagerens situasjon var medlemskap i en spesiell sosial gruppe.

3.7 Ofre for menneskehandel

Lovgiver har valgt å fremheve ofre for menneskehandel som en spesiell sosial gruppe, jf. utl § 30 første ledd bokstav c siste punktum («tidligere ofre for menneskehandel skal anses som medlemmer av en sosial gruppe.») Ifølge Ot.prp.nr.75 (2006-2007) kap 5.2 «Flyktningbegrepet i flyktningkonvensjonen» side 81 «Dette innebærer at tidligere ofre for menneskehandel som risikerer forfølgelse ved retur, skal ha rett til flyktningstatus i medhold av § 28 første ledd bokstav a dersom forfølgelsesfaren kan forklares i lys av at de er tidligere ofre for menneskehandel.» Faren for tidligere tvangsprostituerte kan være at de risikerer å bli tvunget tilbake i prostitusjon. UNE har fattet flere vedtak hvor det er lagt til grunn at klageren er offer for menneskehandel, og at hun derfor tilhører konvensjonsgrunnen «sosial gruppe». I disse sakene, som i hovedsak gjelder borgere av Nigeria, har ofte at UNE ikke finner at klageren har behov for beskyttelse fordi det ikke foreligger fare for

retraffikering. Et eksempel på dette er to vedtak hvor det ble lagt til grunn av flertallet at klageren var, eller hadde vært, offer for menneskehandel, men ikke hadde en velbegrunnet frykt for å bli retrafikkert. Flertallet la vekt på at hun ikke hadde blitt kontaktet av bakmenn de siste årene, og at heller ikke familien i hjemlandet hadde blitt utsatt for trusler eller andre reaksjoner.

4 Oppsummering

Gjennomgangen av praksis knyttet til konvensjonsgrunnen «spesiell sosial gruppe» viser at det er klagerne fra et begrenset antall land som er representert i disse sakene, og at hovedtyngden av vedtak gjelder kvinner og anførslere om ulike former for forfølgelse knyttet til kjønn og brudd på sosiale normer. Det kan være kvinner som fyller vilkårene kun fordi de er uten mannlig nettverk ved retur til hjemlandet, eller kvinner som frykter ulike former for æresrelatert forfølgelse som voldtekt, mishandling og drap. I flertallet av saker foretas det i liten grad en prinsipiell og utfyllende vurdering av om personen er å anse å tilhøre spesiell sosial gruppe, og om det er i kraft av iboende eller tilskrevne egenskaper, utover å slå fast «at kvinner fra det aktuelle landet er å anse som en «sosial gruppe». Hovedtyngden av vurderingene knyttes til landinformasjon, og det er fylldige henvisninger til relevant landinformasjon om situasjonen for kvinner og hvilke muligheter de har for beskyttelse i hjemlandet. Det kan derfor tyde på at det er liten tvil om at kvinnen er medlem av en «spesiell sosial gruppe» når først landinformasjon har underbygget kvinnens anførslere.

Behandlingsformen i er i hovedsak nemndmøte med personlig fremmøte, jf. utl § 78.

Når det gjelder ofre for menneskehandel skiller de seg ut ved at UNE i flere saker har kommet til at det ikke foreligger fare for forfølgelse ved retur til hjemlandet.